

Flest missbrukare i Nordmaling

Västerbotten det län med lägst antal sett till befolkningsantalet 2.8.1999

NORDMALING
Nordmaling är den kommun i länet som har flest missbrukare. Det visar aktuell statistik från Socialstyrelsen över vårdinsatser för vuxna missbrukare. Men undersökningen visar också att Västerbotten är det län som har lägst antal missbrukare i förhållande till befolkningsantalet.

I sammanställningen redovisas statistik över vuxna missbrukare av alkohol och andra droger. Uppgifterna är framtagna under 1998 och VK har valt att jämföra dem med befolkningsantalet.

I november förra året fick omkring 20 300 missbrukare i landet vård inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg. 676 personer var tvångsintagna enligt Lagen om vård av missbrukare (LVM). 25 av dessa kom från Västerbotten.

I länet var det totalt 592 personer

som under förra året fick vård eller behandling för sitt missbruk. Detta innebär 0,23 procent av befolkningen. Genomsnittet i landet var 0,43 procent.

Nyktethetsrörelse

Västerbotten, som länge har haft en stark nyktethetsrörelse, har alltså den lägsta andelen missbrukare i landet. Bara Kronobergs län, som innefattar det så kallade bibelbältet, ligger i nivå med Västerbotten med sina 0,25 procent.

Den högsta andelen missbrukare i förhållande till befolkningsantalet finns i Östergötland, Stockholm och Blekinge.

Men inom Västerbotten är det också stora skillnader. Bjurholm har angett att de inte har en enda kommunmedborgare som fått vård eller behandling för sitt missbruk medan det i Umeå finns 355 personer.

Nordmaling

Den kommun som har överlägset flest missbrukare i förhållande till befolkningsantalet är

Nordmaling med 0,41 procent – alltså nästan i nivå med riksgenomsnittet. Därefter kommer Umeå med 0,34 procent och Vännäs med 0,30 procent.

Socialstyrelsens statistik visar också på en viss ökning när det gäller antalet missbrukare i landet. Alkohol är det absolut största missbruksmedlet. Bland tvångsintagna på institution använder nästa hälften av personerna detta. Ungefär en fjärdedel är blandmissbrukare av alkohol och narkotika.

MONICA ENGSTRÖM

FAKTA • Riket

Andel personer i förhållande till befolkningsantalet med vård eller behandling för missbruk (angivet i procent, länsvis).

Östergötlands län	0,56
Stockholms län	0,54
Blekinge län	0,54
Hallands län	0,50
Skåne län	0,49
Kalmar län	0,48
Jonköpings län	0,41
Gävleborgs län	0,41
Örebro län	0,41
Norrbotens län	0,39
Västmanlands län	0,39
Gotlands län	0,37
Uppsala län	0,37
Västra Götaland	0,37
Södermanlands län	0,36
Värmlands län	0,35
Västernorrlands län	0,35
Jämtlands län	0,35
Dalarnas län	0,33
Kronobergs län	0,25
Västerbottens län	0,23
Riket	0,43

FAKTA • Länet

Andel personer i förhållande till befolkningsantalet med vård eller behandling för missbruk i Västerbottens kommuner (angivet i procent). Antal personer inom parentes.

Nordmaling	0,41 (33)
Umeå	0,34 (355)
Vännäs	0,30 (26)
Lycksele	0,29 (39)
Dorotea	0,17 (6)
Norsjö	0,16 (8)
Sorsele	0,15 (5)
Vilhelmina	0,14 (12)
Robertsfors	0,12 (9)
Vindeln	0,11 (7)
Malå	0,10 (4)
Skellefteå	0,10 (79)
Storuman	0,08 (6)
Åsele	0,08 (3)
Bjurholm	0 (0)

"Kommunen är givmild"

NORDMALING
Vad det beror på att Nordmaling har så många missbrukare jämfört med andra kommuner i länet är svårt att förklara. Det menar både socialnämndens ordförande Ingall Jonsson, m, och Thomas Dahlberg som varit ledare för kommunens missbruksprojekt. Antagligen finns det många olika orsaker.

– Jag har inte någon sammanfattad bild av det här, säger Jonsson. Men jag vet att vi fick en stor inflyttning av missbrukare för ett par år sedan.

Enligt Ingall Jonsson handlade det bland annat om kamrater till de som bodde på Jordbitten i Bredvik. Jordbitten var ett behandlingshem för missbrukare som lades ner för ett par år sedan.

– Men statistik är statistik, säger Jonsson. Det kan ju också vara så att våra socialsekreterare här i kommunen är mer på alerten än på andra ställen. Att de snabbare fångar upp dem som har missbruksproblem och skickar dem på vård.

Thomas Dahlberg tycker också att det är svårt att hitta något entydigt svar.

– När de gäller de som bodde på Jordbitten och valde att stanna kvar i kommunen vet jag att

vi inte har haft någon vårdinsats för dem. Men de kan kanske ha dragit med sig en svans av missbrukare.

Dahlberg drev för ett par år sedan ett missbruksprojekt men det lades ner efter nio månader.

– Jag vet att både polis, vårdcentral och arbetsförmedling tyckte att projektet var bra.

Tjänade inget

Men den utvärdering som gjordes visade inte på att kommunen tjänade några pengar på att driva ett eget projekt istället för att skicka missbrukarna på vård och behandling.

En annan orsak till de förhållandevis höga siffrorna kan enligt Thomas Dahlberg vara att

de båda fängelserna i länet, på Ersboda och i Sörby, har ordnat bostad i Nordmaling åt interner som frigivits.

– Dessutom hade vi för en tid sedan ett gäng tjejer här som var väldigt aktiva med missbruk och kriminalitet. De drog till sig killar och några av dem kan ha stannat i kommunen.

Men det finns också andra orsaker till Nordmalings höga siffror.

– Kommunen är även givmild när det gäller de som vill ha behandling. De som vill får åka iväg på sådana. Andra kommuner kanske väljer öppenvårdsinstitut istället. Och här kan vi inte erbjuda något sådant hemmaplan.

Vad det beror på att Västerbotten har så lågt antal missbrukare som fått vård och behandling jämfört med andra län kan varken Jonsson eller Dahlberg svara på. Men en anledning kan vara den långa tradition som nyktethetsrörelsen har i länet.

MONICA ENGSTRÖM

Demokratin förlorar mark i Nordmaling

2.8.1999

Kommentar till insändaren från Allan Bäckman (VK 9/7).

ALLAN BÄCKMAN, folkpartiet i Nordmaling, anser i sin insändare att vi socialdemokrater inte ska ha synpunkter på hur personalutskottets ordförande Sture Lindgren förankrat beslutet om utanannonsering av kommundirektörstjänsten. En tjänst som de borgerliga partierna anlitat en konsult för dyra pengar för att genomföra rekryteringen till.

Allan Bäckman och de borgerliga partierna tycker tydligen att insynen, öppenheten och delaktigheten när det gäller personalfrågor endast är en fråga för de borgerliga partierna. Bevisligen tycker Allan Bäckman att den nu utanannonserade högsta chefstjänsten endast behöver beslutas på ordförandenivå i personalutskottet.

Detta gör mig ytterst förvånad. Efter sex månader av borgerligt styre i Nordmaling betyder inte informationen eller delaktigheten något för de borgerliga partierna. Något som man innan valet ansåg vara en av de viktigaste frågorna. Ja tänk vad ni har ändrat er sedan ni fick den politiska makten i Nordmalings kommun.

VI SOCIALDEMOKRATER tycker inte att vi har råd eller behov av en kommundirektör. Självklart kommer löneskillnaderna mellan de kommunalanställda att öka. De aktuella lönerna för en kommunchef är mellan 30 000 och 40 000 kr i månaden och då tillkommer sociala avgifter. En kommundirektör torde ligga i löneläge mellan 50 000 och 70 000 kr plus sociala avgifter. Jag kan inte låta bli att hänvisa till socialnämndens protokoll 990617 där det redovisas att verksamheternas askanden samt löneökningar är cirka 6 500 000 kr över ram.

Jag ställer frågan till Allan

Bäckman hur har ni tänkt finansiera en kommundirektör? Genom nya besparingar inom de kommunala förvaltningarna. Blir det en fallskärmsanställning?

Allan Bäckman har också ställt frågan om informationen var bättre under den socialdemokratiska ledningen. Jag anser det. Som exempel kan nämnas hur vi arbetade fram underlaget till annonsen om kommunchef.

* Personalutskottet arbetade fram ett annonsförslag.

* Annonsförslaget lämnades till förvaltningar, fackliga organisationer och dåvarande kommunledning samt tillträdande kommunalrådet Kerstin Sjöström.

* Därefter skickades annonsförslaget ut till samtliga politiska partiers gruppleddare för yttrande.

Allan Bäckman, jag vill påstå att det är en "himmelsvid" skillnad på hur vi jobbade med information och hur ni nu gör.

ETT ANNAT exempel är hur vi tog beslut i kommunstyrelsen. Alla frågor och ärenden både små och stora behandlades i kommunstyrelsens arbetsutskott eller i kommunstyrelsen. Nu finns det tydligen inga ärenden för nu ställer kommunalrådet in kommunstyrelsesammanträden. Något som för bland annat Olofsfors bruksmuseum har inneburit problem. Men det är väl så att ni inte behöver ta beslut eller informera om aktuella frågor. Tydligen är demokratin inte så viktig längre.

Jag konstaterar att i seklets början fick arbetarrörelsen kämpa för både bröd och rätten till demokratiskt inflytande. Aldrig trodde jag att vid seklets slut så skulle demokratin, insynen och öppenheten åsidosättas av den borgerliga majoriteten i Nordmaling.

Ulla-Maj Andersson
fullmäktigegruppens
gruppleddare (s)

RUBINBRÖLLOP 3.8.1999

Birgit och Erik Ekström, Nordmaling, firade den 1 augusti sin 40-åriga bröllopsdag. Vigseln ägde rum i Hörnefors prästgård.

Erika Eriksson och Andreas Degerlund, Rundvik, fick den 26 juli på Umeå BB en flicka som vägde 3 080 gram och var 50 cm lång. 4.8.1999

Anna Forsberg och Ronny Sjölund, Apseå, fick den 18 juli på Umeå BB en pojke som vägde 4 530 gram och var 53 cm lång. 4.8.1999

Vår kära Mor,
Farmor och Mormor

Maja Alm

* 14/5 1914 † 31/7 1999

har lämnat oss i stor sorg och saknad.

Rundvik 2 augusti 1999

Thord och Anna-Lisa

Margit och Conny

Barnbarn

Barnbarnsbarn

Rosen som nyss stod i
högsommarträkt
Sin livskraft fräntagits av
svärdets ängel
Nu är ödet minnt i morgonväkt
Hon luktar sig ned mot sin
gröna stängel

Adolf Modin, maj 1914

Begravningsgudstjänsten äger rum i Catharinakapellet, Nordmaling, i kretsen av de närmaste. Tänk på Stiftelsen jubileumskliniken i Umeå, forskningsfond pg 68 44 46-8.

Marjo Rämö och Olof Norén, Nordmaling, fick den 27 juli på Umeå BB en flicka, Mimmi, som vägde 3 490 gram och var 51 cm lång. Syskonen heter Viktor och Evelina.

Jenny Björklund och Hans Myrberg, Nordmaling, fick den 28 juli på Umeå BB en flicka, Emilia, som vägde 2 915 gram och var 47 cm lång.

7-8-1999

Stjärnan i Lögdeå

Vindelälvsloppetets andrapristagare, Granninge-Rundvikarna, har en lagledare, Gunnar Öhman, som definitivt är på väg mot stjärnstatus i hembyn Lögdeå. Men inte bara för att hans lag återigen svarade för en stark insats i Vindelälvsloppet, eller att han för några år sedan tränade hockeytävlingarna Sedin i terränglöpning. Nej, i sommar har nämligen bröderna Sedin uppsökt byns modehus för att ekipera sig, vilket förstås gav upphov till stora ögon i byn.

Men det man pratar mest om är ändå när bröderna Sedin handlade läsk i den lilla Icabutiken mitt emot och slog sig i slang med några av ortsborna.

Tänk dig, de frågade var Gunnar Öhman bodde, sa smågrabbarna med tindrande ögon.

Att vara eftersökt av världens, för närvarande, mest omskrivna tvillingpar höjde snabbt Gunnar Öhmans status till oanade höjder.

Dumpade sopor på Rödviken i Nordmaling upprör miljöchefen Mats Näslund och tekniske chefen Sune Höglander.

7-8-1999

Dyrt att sanera efter sopor

NORDMALING I våras tog kommunen bort alla containrar för fritidshusboende längs kusten och införde sopkärl för att få ett enhetligt sophämtningssystem. Det var frivilligt att teckna sig för ett sopkärl eller att själv ta hand om sina sopor.

Det innebär inte att man får dumpa soporna ute i naturen. Det är olagligt. Det här blir dyrt för kommunen att sanera och för de som följer reglerna, eftersom soptaxan riskerar att höjas, säger Sune Höglander, teknisk chef som överväger att börja polisanmäla alla fall av dumpade sopor i kommunen. Kommunen ger upplysning om var sopor, som inte kan komposteras eller källsorteras, kan lämnas.

Vår älskade Far,
Svärfar, Farfar och Morfar

Anselm August Lundberg

* 18/6 1906 † 4/8 1999

har lämnat oss i sorg och saknad.

"Hans hopp stod till en uppståndelse på en paradisk jord, fri från sjukdom, smärta och död"

Uppenbarelseboken 21:4

Nordmaling 6 augusti 1999

Lillian och Weit
Bernt och Alice
Anita och Sven
Berit och Lars
Kent och Barbro
Britt-Marie
Barnbarn
Barnbarnsbarn
Syster
Släkt och vänner

Begravningsakten äger rum i Rikets sal, Levar, fredag 13 augusti kl 14.00.

7-8-1999

Annette Berggren och Peter Nyberg. Vigsel ägde rum 17 juli i Nordmaling och förrättades av Karin Nylander. Brudnåbbar var Malin, Markus och Maria Nyberg.
(Foto: Fotograf Helena Öhlund eftr.)

RUBINBRÖLLOP

7-8-1999

Maj-Britt och Knut Erland Nordin, Lögdeå, firar söndag 8 augusti sin 40-åriga bröllopsdag. Vigseln ägde rum i Nordmalings kyrka och förrättades av kyrkoadjunkt Sven Nygren.

GULDBRÖLLOP

9.8.1999

Elvy och Sigvard Lundkvist, Hörnsjö, Nordmaling, firade den 6 augusti sin 50-åriga bröllopsdag. Vigseln ägde rum i Hörnsjö. Vigselförrättare var pastor Ragnar Bergström.

Löftesrik barockkupptakt

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Lynne Dawson, ackompanjerad av bl a Jane Gowe på fagott och Patrick Ayrton på cembalo, svarade för övertygande Händeltolkningar under barockfestivalens invigningskonsert i Nordmalings kyrka på söndagskvällen.

MUSIK

Nordmalings kyrka
Barockfestival
Lynne Dawson
La Dada-ensemblen

FÖR SJUNDE gången återkommer Nordic Baroque Music Festival i sommarfagra Nordmaling. Imponerande med sådan kontinuitet och av programbladet att döma, även med hög internationell klass, precis som vi faktiskt ha blivit bortskämda med.

Söndagens invigningskonsert var mycket i senbarockens tidsepok, med bl a två verk av en av portalfigurer i eran G F Händel (1685-1759). För Händel-insatserna under konserten svarade den numer världsberömda sopranen Lynne Dawson och La Dada-ensemblen från Amsterdam under ledning av Han Tol. Han är också en fenomenal blockflöjtist. Vidare Jane Gower, fagott och Patrick Ayrton, cembalo.

DE TVÅ Händelverken var Meine Seele hört in Sehen hämtad ur Neun deutsche Arien för sopran, blockflöjt och generalbas samt kantaten Nel dolce dell'Oblio för samma besättning. Synd att den utmärkte sångsolisten Lynne Dawson ha-

de dragit på sig en besvärande förkylning, under nyligen genomförda repetitioner i Europa. Då kan man inte med risk för att rösten spricker utsätta sig för onödiga kraftfulla partier, men heller inte utan hörbara besvär låta utdragna svaga nyanser hänga för länge. Men hon är en lysande sopran, med det för barocken nödvändiga pendlandet mellan effektfulla vibrato och avslutande utdragna toner utan vibrato. Hon har dessutom en personligt övertygelse i föredraget. Hon förenar ett känslomässigt laddat innehåll med en ytterst genomarbetad musikalisk form. Och textningen är föredömlig! Hon tycks också komma bra överens med den beledsagande ensemblen, som lyhört och rubaterat gav ett fint stöd med musikaliskt övertygande spel.

Lynne Dawson framförde också som avslutande nummer A Scarlatti (1660-1725). Så imponerande inre liv åstadkom hon i sin tolkning av denna förtjusande kantat Ardo e Ver per te d'Amore, även här med ackom-

panjemang av La Dada Amsterdam. Däremot gjordes knappast helgjutna insatser i kantaten When Loves soft Passion had usurp'd my Breast av J C Pepusch (1667-1752).

PREMIÄRPUBLIKEN, som i stort fyllde Nordmalings Kyrka, fick också ett lystmäte av tidstypisk barocksk instrumentalmusik. G Fingers (c:a 1660-1730) underbara lilla C-dursonat för blockflöjt, fagott och generalbas avslöjade som inledning la Dada Amsterdams ekvilibristiska blockflöjtist Han Tol. En annan portalfigur i barocksammanhang är G Ph Teleman (1681-1767), som skrivit mer musik än både Bach och Händel tillsammans. I hans sonata i f-moll för fagott och generalbas kunde den unga Jane Gower visa vilken urstyv fagottist hon är. Inga tekniska begränsningar i snabba löpningar eller välintonerade stora linjer. Men även ensemblen cembalist fick i solospel visa upp cembalons alla klangliga valörer i J S Bachs (1685-1750) solokonsert för cem-

balo BWV 972. Patrick Ayrtons drillar och typiska ornament visar en klarhet och balans på högsta nivå. Det är svårt att tänka sig att A Vivaldi (1678-1741) inte skulle få vara med under en invigningskonsert av en barockfestival. Men om det var något verk där jag tyckte La Dada Amsterdam inte nådde upp till den i övriga jämna och musikaliskt höga nivå, som i övrigt under kvällen, så var det i Vivaldis trionsonata i a-moll. Utförandet blev snarast ett slags generalrepetition av ett ensemblespel, mekaniskt och övertydligt. Men det är likväl en anmärkning i marginalen.

EN FIN inledning med andra ord på Nordic Baroque Music festival, men varför ingen högtidlig invigning med ett kortare tal? Det saknade jag faktiskt. Nordmaling har ju i och med den sjunde festivalen ändå befast sin plats på musikkartan, så det förpliktar!

BENGT HULTMAN

9.8.1999

Amerikanska läkare kan göra Berg frisk

13.8.1999
Nordmalings handbollsstjärna Krister Berg, som fick skallen spräckt när han brutalt misshandlades under brännbollsfestligheter i maj, kommer kanske att kunna bli helt återställd.

Ett läkarteam i USA fann Kristers fall så intressant att man lätit undersöka honom i New York de senaste veckorna. Krister, som fortfarande har känseln borta i tre av högerhandens fingrar, har fått kontakt med amerikanska neurologer via släktingar i New York.

Där tyckte man att hans skada var så intressant att man beslöt att genomföra en mängd undersökningar under Kristers semester i New York.

Bland annat har man gjort en magnetröntgen med en speciell kamera, den enda i sitt slag i USA om jag förstod rätt, där man under själva undersökningen kan stimulera nerver och se vilka impulser som går vidare till hjärnan samt vad som händer när de når fram, säger Kristers mamma Margareta Berg-Kjellin.

Att Krister Berg hade millimetrarna på sin sida, när

han slogs medvetslös med en hammare på fysikgrändsfesten, råder det ingen tvekan om. Riktigt hur tur är svårt att förstå.

Framförallt menar de amerikanska specialisterna att han hade tur som också överlevde de två dygnet efteråt, när man underlät att operera och i stället skickade hem honom, fortsätter Margareta Berg-Kjellin. Läkarteamet anser också att Krister, med verkligt intensiv och rätt rehabilitering, skulle kunna förbättra sina skador avsevärt de närmaste åren. Den rehabilitering han fått hittills är långt ifrån tillräcklig, menar man.

Men själva operationen är perfekt utförd, ansåg läkarteamet och det känns ju tryggt att veta när han ska lägga sig på operationsbordet i Umeå igen nu i augusti, säger Margareta. Redan två veckor efter operationen kommer Krister att kunna träna handboll igen om allt går enligt planerna. Ett definitivt läkarutlåtande, från de amerikanska neurologerna, väntas han få innan han åker hem till Sverige under helgen.

MONICA LUNDQVIST

SAFIRBRÖLLOP

Dagny och Börje Tegenfeldt firar i dag sin 45-åriga bröllopsdag. Vigseln ägde rum i Nordmalings kyrka och förrättades av Ernst Rylander.

14.8.1999

Hjärtfel efter felbehandling

Fyra kvinnor i Nordmaling drabbades – läkaren granskas av ansvarsnämnden

NORDMALING
Fyra kvinnor i Nordmaling har blivit felbehandlade av en läkare på vårdcentralen. Läkaren skrev ut ett läkemedel med starka biverkningar till kvinnorna utan att det fanns någon medicinsk grund för behandlingen. En av patienterna fick så allvariga hjärtbiverkningar på grund av läkemedlet att hon lades in akut på universitetssjukhuset.

Socialstyrelsen i Umeå anser att läkaren gjort sig skyldig till systematiskt felbehandling och

medicinen överdoseras kan det påverka hjärtat.

De fyra kvinnorna har behandlats var för sig av läkaren. En av kvinnorna, som är i 65-års åldern, fick under behandlingen problem med sitt hjärta. Under ett återbesök hos läkaren klagade hon på andnöd och en undersökning visade att kvinnan hade förmaksflimmer. Läkaren ordinerade då en ökad dos av medicinen samtidigt som kvinnan skickades akut till medicinkliniken i Umeå för sitt hjärtproblem.

Prover från universitetssjukhuset, tagna samma dag som besöket hos nordmalingsläkaren, visar att kvinnan hade för mycket sköldkörtelhormon i

blodet, att hon alltså blivit överdoserad. Läkarna i Umeå konstaterar att kvinnan fått hjärtsvikt och rekommenderar att medicineringen med Levaxin skulle trappas ner – en rekommendation som läkaren först inte följde.

Hjärtklappning

Även de tre andra kvinnorna har drabbats av biverkningar så som hjärtklappning, yrsel, oro och skakighet. En av kvinnorna har varit sjukskrivna på grund av besvär i samband med behandlingen.

Läkarens kolleger började ifrågasätta medicineringen med Levaxin. Två av kvinnorna bytte även till en annan läkare

och den nya läkaren minskade omgående deras medicineringsdoser.

Efter en genomgång av läkarens journaler ansåg ansvariga läkare på vårdcentralen att det fanns misstankar om felbehandling och ärendet lämnades vidare till Umeå sjukvårdschef, läkare William Thorburn. Han anmälde därefter de fyra fallen till Socialstyrelsen i Umeå.

Socialstyrelsen anser i sin utredning att läkaren systematiskt felbehandlat sina patienter med Levaxin och att det inte i något av de fyra aktuella fallen finns någon medicinsk grund för att ordinera läkemedlet.

Tvårt om anser Socialstyrelsen att proverna från flera av patienterna visar på normala vär-

den av sköldkörtelhormonet – eller rent av för höga värden. Läkaren kritiserar också i ett fall för bristfällig journalföring.

Socialstyrelsen anser vidare att det är den felaktiga behandlingen som orsakade hjärtsvikt för en av patienterna. Sammantaget anser de att läkarens misstag är så grava att de ska leda till en disciplinär påföljd. Socialstyrelsen har nu lämnat frågan vidare till hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd som ska ta ställning till om läkaren ska prickas för felbehandling.

Läkaren själv anser att han inte gjort något fel utan agerat med patienternas bästa för ögonen.

KARIN HÖRNFELDT

Doftner Sandström, Hallen, Nordmaling.

Doftner Sandström har efter en längre tids sjukdom avlidit på Tallbackens sjukhem i en ålder av 79 år. Han sörjes närmast av maken Lilian, barn, barnbarn och barnbarnsbarn.

Doftner Sandström var född i Mullsjöby och växte upp med åtta syskon. Han var ute i förvärvslivet redan som 14-åring hos J P Holmlund i Nordmaling. Efter 18 år i företaget bytte han arbetsplats och fick anställning som sågverksarbetare vid Örsbäcks såg i 25 år fram till 1977. Då bytte han åter arbetsmiljö och arbetade vid Masonite AB, Rundvik fram till sin pensionering.

Lilian Lundholm från Umeå blev hans fru 1949 och makarna fick åtta barn. Doftners främsta sysselsättning var att skaffa ved, så han hade något att "göra ve" som han sa. Han var lite av en uppfinnare och tillverkade själv en kapsåg som gjorde vedhanteringen lättsammare. På lediga stunder kunde Doftner ses ströva omkring i skog och mark och att dagligen cykla långa sträckor var hans stora passion.

14.8.1999 FAMILJEN

14.8.1999

Min älskade Make, vår käre Pappa, Morfar, Farfar

Doftner Sandström

* 5/7 1920 † 10/8 1999

har efter längre tids sjukdom lämnat oss i stor sorg och saknad.

Nordmaling 13 augusti 1999

LILIAN

Jan och Margit

Dorythy

Marie och Sture

Tommy och Annkristin

Gary och Petra

Peter och Lena

Anette och Kenneth

Sarie och Ola

Barnbarn, barnbarnsbarn

När min resa är slut och min strid kämpats ut
Då min farkost nått himmelens land
Jesus möter mig där och för evigt jag är
I mitt hem på den andra strand

Begravningsgudstjänsten sker i stillhet

Syskonträff i gamla Brattsbacka 17.8.1999

Syskonkaran Ottosson – med en sammanlagd ålder av 775 år – samlades för en tid sedan i gamla Brattsbacka. Från vänster: David, Ingegerd, Sven, Ann, Frans, Elvy, Thure, Annagreta, Uno och Paul. Gunnar saknas på bilden.

Berg opererad än en gång

Nordmalings handbollsstjärna Krister Berg opererades under måndagen vid Norrlands universitetssjukhus.

Operationen gick helt enligt planerna och jag kommer att kunna börja träna handboll om ett par veckor, säger Krister.

Det har varit bråda dagar för Krister Berg. Knappt hemkommen från neurologundersökningar i USA var det dags att lägga sig på operationsbordet igen.

Krister, som blev nedslagen med en hammare under brännbollsfesten, fick skallbenet krossat och läkarna tvingades därför säga ut en rundel, på cirka fem centimeter i diameter, ur skallbenet.

– Det känns skönt att det är klart och att allt gick vägen, säger Krister som nu väntar på provsvaren från en speciell magnetröntgen, som är gjord i USA.

– Det som intresserade dem var att det var en så lokal skada, för det är tydligen inte så vanligt att en hjärnskada drabbar ett så begränsat område som det är i mitt fall, med känselbortfall i tre fingrar. Under sommaren har Krister också upptäckt att han saknar känsel i de två yttersta tårna på höger fot.

De amerikanska neurologerna kommer nu att ta kontakt med Karolinska sjukhuset där man har de bästa resurserna för rehabilitering av neurologiskt skadade. Med intensiv träning hoppas man kunna förbättra Kristers möjligheter väsentligt.

MONICA LUNDQVIST

17.8.1999

Sommarmöte på Holmbacka

HÖRNSJÖ: Under den gångna helgen höll Hörnsjö SMU sitt traditionella sommarmöte, det så kallade Holmbackamötet. Talare var pastor Per-Erik Sandström, Falun, som har rötterna i Nordanbäck, Nyåker. Temat för helgen var att komma till källan, dricka ur källan, leva vid källan, Jesus Kristus. I fredagskvällens möte sjöng Gerd-kören, Norrfors, med Gerd Jacobsson som ledare. Else Hörnsten-Flogér var mötesledare. På lördagsmötet sjöng Margareta Sandman, Täfteå, med ackompanjemang av Cecilia Bergström som även var mötesledare.

Vid söndagens gudstjänst var Eiron Flogér, Cecilia Bergström och Gerd Jacobsson medverkade med solosånger. En god gemenskap och varm atmosfär präglade helgens gudstjänster.

17.8.1999

Fängslande predikant 18.8.99

NORDMALING: EFS i Nordmalingsområdet har haft tre mötestillfällen, med Harald Forsman, Öre och Umeå, som predikant. Forsman, som har Umeå som vinteradress, bor sommartid i byn Öre, inom Nordmaling, där han även hade sina barndomsupplevelser, vilket han gärna berättar om. Som "glad pensionär" återgår han gärna i minnet till detta och med sin humor och berättarförmåga, fångar han sina åhörare. Det är ändå som predikant han haft sin livsuppgift och i de tre mötestillfällena i nordmalingsbyar den gångna tiden, har hans gedigna och kristcenterade förkunne gett åhörare något att tänka på.

I Ava bygdegård inledde Ulla Löfgren och fruarna Lena och Britt Inger Wiberg sjöng. Mycket folk hade samlats och kring fikaborden fick åhörarna sedan tillfälle att samtala.

Gunhild Olofsson med flera, såg till serveringen. I Kråken är Thea Åsberg "primus motor" och Vuxenkören, under Birgitta Nilssons ledning, ärlig medverkande.

Forsman predikade även i söndagens möte på Rödvikens sommarhem. Där sjöng områdeskören, under Ingegerd Schwartz utmärkta ledning och gruppen var förstärkt med några från Bjurholm. Emil Johansson, Öre EFS ordförande, välkomnade och bybor ordnade kaffet efteråt. Harald Forsman önskades välkommen åter, och en god missionsgåva tackades för.

Ekumenisk möteshelg

HÖRNSJÖ: Hörnsjö EFS och SMF har haft en ekumenisk möteshelg med EFS-bönhuset som lokal. Talare har varit Lars Svensson, Vilhelmina. Temat för helgen var försplida tillfällen.

På fredagskvällen hölls nattvardsgudstjänst. Hellen Hörnlund var mötesledare. Hellen och Cecilia Bergström sjöng duett ett flertal sånger. Ett uppskattat besök gjordes under lördagen på Tobiasgården, Gräsmyr, där de boende fick tillfälle att lyssna till önskesånger och dragspelsmusik. På kvällen var det på nytt dags för gudstjänst där Else Hörnsten-Floger var mötesledare. Allianssångarna sjöng under Cecilias ledning. I söndagens gudstjänst var Cecilia mötesledare. Margot Lind-

gren läste inledningsord. Marquiteu Erixon, Härnösand, medverkade med solosång. För musiken under helgen svarade Cecilia Bergström.

Tidigare i sommar har det hållits två ekumeniska gudstjänster. Den första i juni då Thyra Magnusson predikade och Mixturen från Bjurholm sjöng. I den andra gudstjänsten medverkade Margareta Johagen och Roland Sandström, Umeå, sjöng. Hellen Hörnlund har under sommaren anordnat ett bokbord från Din Bok där mötesbesökarna fått tillfälle att köpa böcker, skivor med mera.

Predikade tankvärda ord

RÖDVIKEN: I söndags var det Sunnansjö EFS:s tur att svara för sommarmötet på sommarhemmet. I flödande sol kom folk från omkringliggande platser för att lyssna på Nyäkerspräst Ulf Gustafsson och musikgruppen Dalsfeltarna.

Lokalen var i det närmaste fullsatt när Sunnansjös grand old man Gunno Berggren hälsade välkommen och inledde mötet. Dalsfeltarna, för dagen nio till antalet med Astrid Nyberg som solist framförde sedan ett

program: Livets höst till evig vår.

Ulf Gustafsson höll sedan en engagerad predikan om vikten av att bygga vägar till varandra. Enligt gammalt testamentlig lag skulle det finnas tre fristäder i Israel dit dömda kunde fly. Alla som bodde efter vägarna till fristäderna var skyldiga att ansvara för var sin vägbit in till staden. En tankvärd predikan som avslutades med sången Oändlig nåd.

19.8.1999

Personal får stöd för fortbildning

NORDMALING 20.8.1999
De anställda inom Nordmalings vård och omsorg kommer att få stöd från kommunen för att fortbilda sig. I onsdags beslutade socialnämndens arbetsutskott att föreslå att blivande sjuksköterskor får låna all kurslitteratur. Dessutom funderar man på att erbjuda de anställda ett utbildningskontrakt.

Syftet med utbildningsstödet är att långsiktigt kunna rekrytera sjuksköterskor till kommunens vård och omsorg. Redan nu i höst erbjuds de som tidigare jobbat inom Nordmalings kommun och läser till sjuksköterskor att få låna all kurslitteratur från kommunen.

Inga motkrav

– Detta görs på försök nu under hösten och ska utvärderas till våren, säger Klas-Göran Sahlén, medicinskt ansvarig sjuksköterska i kommunen.

Något motkrav sätter inte kommunen upp.

– Men vi förutsätter att de som lånar kurslitteratur under studietiden kan arbeta som semestervikarier hos kommunen, säger Sahlén.

Klas-Göran Sahlén tror också att de som under studietiden får prova på att jobba inom äldreomsorgen har lättare att välja att jobba där även efter att de är färdigutbildade.

Under hösten ska socialnämnden dessutom ta fram ett förslag till utbildningskontrakt. Kontraktet innebär att kommunen erbjuder de som varit anställda i minst fem år inom vård och omsorg, att under ett halvt år få fortbilda sig på arbetstid.

– Det här är ett personalpolitiskt sätt att ge en mer utvecklande och stimulerande arbetssituation för de anställda, säger Klas-Göran Sahlén.

Under hösten ska man försöka utveckla modellen så att den kan träda i kraft efter årsskiftet.

MONICA ENGSTRÖM

Carina Näslund och Joakim Nilsson, Nordmaling, fick den 8 augusti på Umeå BB en flicka, Emilia, som vägde 3 280 gram och var 49 cm lång.

Simkhakören underhöll

NORDMALING: En stor publik mötte upp i pingstkyrkan i Nordmaling när Simkhakören från Vitryssland var på ett kärt återbesök. Senast de var här var 1994. Med vackra dräk-

ter tågade kören från kyrktorget in i kyrksalen under sång och applåder från de församlade.

Sedan följde en sång-, dans- och musikupplevelse utan lik, verkliga proffs inom detta område. Sångerna ur repertoaren var på bland annat jiddisch, ryska, engelska, hebreiska, vitryska och svenska. Den härliga kompguppen bestod av slagverk, olika blåsinstrument, cello, fioler samt piano. Själva namnet Simkha betyder "glädje", vilket kören verkligen gjorde skäl för. Applåderna duggade tätt denna härliga dag. Kollekt gick till de strålskadade från Tjernobylområdet.

19.8.1999

FYRA GENERATIONER

Farmorsmor Gulli Westberg, Nordmaling, med Per och Ove i sitt knä. Farmor Ing Britt Ledström och pappa Ulf Ledström, Nordmaling.

20.8.1999

DIAMANTBRÖLLOP

Ada, född Ekman, och Alf Eriksson, Nordmaling, firar 60-årig bröllopsdag i dag, 20 augusti. Vigseln ägde rum i Nordmalings kyrka och förrättades av komminister H. Forstet. 20-8-1999

Butik vill ha glesbygdsstöd

BRATTFORS Livsmedelsbutiken i Brattfors, Ica Pers Livs, har ansökt om 120 000 kronor i stöd till kommersiell service i glesbygd.

Kommunstyrelsens arbetsutskott i Nordmaling ställde sig i tisdags bakom ansökan. Det är dock länsstyrelsen som fattar det slutgiltiga beslutet om bidrag. 20-8-1999

Hillevi och Carl Ingvar Hansson, V Sunnansjö, Nordmaling, fick den 15 augusti på Umeå BB en flicka, Emma, som vägde 3 790 gram och var 51 cm lång. 21-8-1999

Ann-Sofi Eriksson och Jens Eriksson, Nordmaling, fick den 13 juli på Umeå BB en pojke, Christoffer, som vägde 3 645 gram och var 51 cm lång. Storasyster heter Sanna.

75 år

75 år söndag 22 augusti Delver Mannberg, Nordmaling.

Han var tidigare anställd vid Vännäs vattenfall.

21-8-1999

25-8-1999

Min älskade Maka,
vår kära Mamma,
Svärmor och Mormor

Magda Persson

* 18/7 1926 † 21/8 1999

har stilla insomnat och lämnat oss i stor sorg och saknad.

Nordmaling 21 augusti 1999

ARNE

Anders och Maria
Elisabeth och Thomas
Linda-Sofi, Marcus, Jonathan
Släkt och vänner

Vad Du lidit ingen känner då Du själv Din börda bar
Syntes glad bland Dina vänner
då Du kanske plågad var

Begravningen äger rum i Catharinakapellet torsdag 2 september kl 14.00. Därefter inbjudes till minnesstund. Tänk på Axlagårdens fond pg 90 06 52-9.

Nu stundar konsulternas tid i Nordmaling

NU SATSAR de borgerliga partierna i Nordmaling offensivt. Det gör man genom att anlita konsulter och anställa kommundirektör. Hur man ska finansiera "storhetsvansinnet" vet väl ingen.

Vi minns alla de borgerliga partiernas löften i valet. Om socialdemokraterna "sopades bort" då skulle allt bli så bra i Nordmalings kommun.

De borgerliga partierna lovade att befolkningen i kommunen skulle öka. För det var socialdemokraternas fel att invånarantalet inte ökade.

Enligt dagstidningarna minskar invånarantalet och flyttlassen rullar. Detta efter att borgerliga partierna styrt kommunen i 8 månader. Företags- och affärslokaler står gapande tomma lite var stans i kommunen. Något som ökat de senaste månaderna.

Vidare lovade de borgerliga partierna att om de fick makten i kommunen då skulle det satsas på vård, omsorg och skola. Jag konstaterar att nu när ni

fått makten så beslutar ni om stora besparingar inom vård, skola och omsorg.

Men visst vill de borgerliga partierna i Nordmaling satsa.

De satsar på:

* Konsulter för dyra pengar.

* En kommundirektör. För nu ska det satsas på höga löner och anställningsförmåner för de högsta tjänstemännen i kommunen. Hur det ska finansieras vet väl ingen. Det blir väl nya sparbetting på övrig personal.

* Vad händer med lönerna och anställningsförmånerna för alla andra kommunanställda? Vad jag förstår väntar inga "sötebrödsdagar" för övriga personalgrupper i kommunen.

* Kommunalrådet behövs inte på heltid så borgarna i valrörelsen. Så vitt jag vet har ingen förändring skett - inte när det gäller kommunrådets heltidslön.

Inte hade jag trott att det skulle bli konsulternas och direktörernas tidevarv i Nordmalings kommun när de borgerliga partierna tog över.

Wigert Nilsson

Fräck stöld ur Kioskhörnan

NORDMALING Kioskhörnan, i gamla busstationen i Nordmaling, utsattes på tisdagen för en fräck stöld.

Vid lunchtid kom två kvinnor med spädbarn och tre män in i butiken. De hade olika, enligt kioskinnehavaren, märkliga önskemål som vilseledde henne. Medan kioskinnehavaren hjälpte några i gruppen tog sig en eller flera personer in på lagret.

Därifrån stals hela kioskens tobakslager på mellan 15 000 och 20 000 cigaretter. Gruppen lämnade sedan kiosken och försvann i en gul bil som enligt vittnen saknade bakruta.

Polisen i Nordmaling tror att det är samma grupp som ligger bakom en liknande stöld som genomfördes i Härnösand under måndagen. Nordmalingspolisens misstänker att stöldligan är på väg norrut.

Dubbel skolskjuts avskaffas

NORDMALING Skolelever som har franskilda föräldrar ska inte längre få betald skolskjuts till båda föräldrarna. Det menar barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott i Nordmaling.

Förra året tillät den vikarierande rektorn för Kyrkovalen, Stig Johansson, några elever att få gratis skolskjuts till sina föräldrar som var franskilda. Det innebar dock dubbla skolskjutskostnader för kommunen.

Inför årets terminsstart hade det kommit in förfrågningar från ett 20-tal föräldrar med en liknande situation. Därför har nu barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott fattat ett principiellt beslut. Beslutet innebär att de elever som uppfyller kraven om skolskjuts enbart får resa mellan skolan och till den förälder där de är folkbokförda.

I Nordmaling är kraven tuffare. Där bor Jens Sjöberg, Alexander Sundström, Sebastian Högberg, Tomas Nylén och Carsten Hack.

FOTO: CALLE HÅRD

"Statistiken har fel"

Skolpolitiker i Nordmaling tillbakavisar kritiken

NORDMALING

Är Du politiskt ansvarig för Västerbottens sämsta skola?

– Nej. Vi ställer högre krav än de andra, säger Maria Brömster, fp, Nordmaling.

VK publicerade igår statistik från Skolverket, där Nordmalings niondeklassare uppvisar landets näst sämsta betyg. Sexton ämnen ger ett snitt på 175,4 poäng mot länssetten Vilhelmina med 216,6 poäng.

I Nordmaling är intresset för fortsatta gymnasiestudier lägst i länet. 13,3 procent av niorna fångas inte upp av gymnasieskolan.

Maria Brömster är sedan maktskiftet i kommunen efter förra valet ordförande i barn- och utbildningsnämnden. Hon är socialassistent med många års erfarenhet som skolkurator i Nordmaling.

– Skolverkets statistik är missvisande, säger hon.

Vettiga nivåer

Verket stöder sig på 1997 års siffror. I den senaste statistiken har bottennoteringen 13,3

Maria Brömster.

Umeå om att 20 procent av stadens gymnasieelever haft läs- och skrivsvårigheter.

– Vi måste kanske inrikta oss på att hålla kvar våra ungdomar tills vi har uppfyllt vårt ansvar; att våra ungdomar kan läsa och skriva. Det är viktigt att man inte sätter ett skenbetyg utan har vettiga nivåer och skolor.

VK: Anklagar Du de andra skolorna i Västerbotten för att sätta skenbetyg?

Brömster:

– Det säger jag inte. Däremot är det viktigt att även göra andra jämförelser.

Hon framhåller att 16 procent av Nordmalings högstadi-elever kom in på internationella utbildningar.

– Det är en liten elit med

lanstadium. Tjänsten innefattar även handledning till lärarna.

En diagnos redan i tvåan ska visa vad barnen lärt sig.

Skolledningen på tjänste-

mannanivå i Nordmaling sköts ännu provisoriskt i väntan på en omorganisation av hela den kommunala förvaltningen.

CALLE HÅRD

010 292 47 38

Sparkkrav hotar byaskolor igen

25.8.1999

NORDMALING

Över 6,2 miljoner kronor ska sparas inom Nordmalings skolor och barnomsorg nästa år. I den rapport, om möjliga besparingar, som en tjänstemannagrupp har tagit fram återfinns många gamla besparingsförslag. Bland annat är både Håknäs och Baggårds byaskolor återigen hotade. Dessutom föreslås en nedläggning av musikskolan och kraftiga indragningar av föreningsbidrag.

– Det krävs oerhört stora besparingar nästa år, säger Kjell Nilsson.

Nilsson är rektor vid Arterdiskolan och är en av dem som varit med om att ta fram budgetrapporten.

– Med de här besparingarna kan vi absolut inte ha kvar samma service som tidigare.

I de 6,2 miljoner kronor som ska sparas ingår också barn-

och utbildningsnämndens underskott på 1,7 miljoner från 1997.

Den rapport som tjänstemannagruppen lagt fram omfattar besparingar på nästan 8,8 miljoner. Anledningen till det är att flera av de åtgärder som föreslås bara får effekt under en del av året.

Allvar nu

De flesta av de förslag till nedskärningar som återfinns i rapporten har varit aktuella även tidigare år. Men nu är det allvar menar Kjell Nilsson.

– Som jag förstår av kommunens ekonomer så finns det inte några pengar. Kommunen måste krympa sin kostym.

Den största besparingen som föreslås är inom barnomsorgen, 1,8 miljoner kronor. Anledningen till det är främst att barnkullarna krymper. Vid en nedläggning av Håknäs och Baggårds skola läggs också förskoleverksamheten där ner.

Bidragen till föreningar minskas med 1,2 miljoner, bidragen till ridskolan med 200 000 kronor och till studie-

förbunden med 300 000 kronor. Fritidsgårdsverksamheten får 425 000 kronor mindre att röra sig med och ledningsorganisationen ska spara en halv miljon.

– Vi har i år haft en tillfällig lösning med att inte ha någon bu-chef och inte heller tillsätta tjänsten som rektor vid Kyrkovallens skola. Därmed har vi sparat omkring 700 000 kronor, säger Nilsson.

Matavgift

Att införa en matavgift för kommunens gymnasieelever är också ett förslag som tidigare har diskuterats. Detta skulle ge en inkomst på en halv miljon kronor. Dessutom dras en skolvårdnetjänst och en kanslistjänst in. Generella besparingskrav, på 50 000 kronor skulle också läggas ut på de olika enheterna. Dessutom minskas anslagen till Hörnsjö friskola med 350 000 kronor.

På fredag kommer barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott att behandla nästa års budget. Där ska tjänstemannarapporten diskuteras.

MONICA ENGSTRÖM

Kräver att få tillbaka latrinlådan i hamnen

25.8.1999

NORDMALING

I sommar har det inte funnits någon latrinlåda vid Tjäruskärs hamn utanför Nordmaling. Anledningen är att kommunen har ändrat sina renhållningsföreskrifter. Men Kråken-Tjäruskär ideell förening vill ha tillbaka lådan.

I våras ändrade kommunen sina renhållningsföreskrifter. Det innebar bland annat att de latrinlådor som tidigare ha varit utplacerade i fritidshusom-

rådena har plockats bort. I fortsättningen ska fritidshusägarna lämna latrinet i kommunens deponianläggning.

Otrevlig syssla

Latrinlådorna togs bort dels av ekonomiska skäl men främst ur arbetsmiljösynpunkt. Hanteringen och skötseln av latrinlådorna ansågs vara en mycket otrevlig syssla eftersom latrinet många gånger var felaktigt förpackat och avfall läckte ut i samband med tömningarna.

Men Kråken-Tjäruskärs ideella förening menar att informationen i samband med borttagningen av latrinlådorna in-

te har varit tillräckligt bra. Fritidshusägarna har inte fått veta hur latrinet ska hanteras i fortsättningen.

Vid sitt möte i måndags pekade bygg- och miljönämndens arbetsutskott dock på att kommunen bland annat har satt upp anslag om detta vid kajen i Tjäruskär.

De menar också att för många fritidshusägare är också kompostering ett bra alternativ. Och bygg- och miljökontoret kan ge råd om detta. Därför föreslår de att beslutet om de indragna latrinlådorna kvarstår.

MONICA ENGSTRÖM

den låga betygsnivån med att Maria Brömster förklarar en person på halvtid kopplat spara barn med problem har För att så tidigt som möjligt procent. För att så tidigt som möjligt eliska. I matematik var det 48,5 väl godkänd i svenska och eng- gen Val godkänd och Mycket 65 procent av norna hade bety-

NORDMALINGS grundskola var det 9 stycken som inte klarade kärnämnenas svenska, engel- ska och matematik. – Nio procent är för högt det också. Men det är ändå bättre än riksgenomsnittet, konstaterar hon. Maria Brömster förklarar den låga betygsnivån med att

Misstänkta tjuvar greps

NORDMALING På tisdagskvällen greps sex personer misstänkta för den fräcka cigarettstölden i Nordmaling. Men de förnekade stölden och frigavs efter att ha blivit hörda.

Det var vid lunchtid på tisdagen som en kiosk- och video-butik, Kioskhörnan, i Nordmaling utsattes för stölden.

Två kvinnor med spädbarn och tre män kom in i butiken och vilseledde butiksinnehavaren. Hon uppmärksammade inte att en eller flera personer tog sig in på lagret där alla cigaretter, mellan 15 000 och 20 000 stycken, stals.

Polisen misstänkte att tjuvarna hade begett sig norrut mot Umeå. Där greps också de sex personerna som var misstänkta för stölden. Men polisen hittade inte några större mängder cigaretter som kan härledas till stölden i Nordmaling. De cigaretter som hittades har dock tagits i beslag.

– Vi får kolla vad vi har här och så får vi se vad det leder till, säger Leif Sandström vid stöldroteln i Umeå.

S värnar om Nordmalings byskolor

NORDMALING Socialdemokraterna i Nordmaling vill ha kvar byskolorna i Håknäs och Baggård.

– Det relevanta som finns i till exempel Håknäs bekräftar att skolorna ska vara kvar, säger tre ledande företrädare i ett uttalande.

Bakom uttalandet står Arbetskommunens ordförande Bertil Holmberg, grupplederen i fullmäktige Ulla-Maj Andersson och vice ordförande i barn- och utbildningsnämnden Gunnar Viklund.

Byautvecklingsprogram

De hänvisar bland annat till det byautvecklingsprogram som antogs av fullmäktige 1995 och säger att skolnedläggelser gör kommunen mindre attraktiv.

Under socialdemokraternas tid i kommunstyret lades Norrfors skola ner. Detta vill nu Holmberg, Andersson och Viklund dra nytta av.

– Vi vet att kommunen har kostnader kvar även efter en skolnedläggelse, säger de. Därför anser vi att i dagsläget ska inga skolor läggas ner.

Kostnader kvar

Bland annat har kommunen kvar kostnaderna för driften av skolbyggnaden i Norrfors.

Något klart besked från de ledande borgerliga skolpolitikerna om hur de står i frågan om att lägga ner skolor tycker sig dock inte socialdemokraterna ha fått.

Vill ha besked

Därför kräver de också att Maria Lundqvist-Brömster, fp, och Anders Lundberg, c, redovisar sina ståndpunkter om byskolorna.

MONICA ENGSTRÖM

Ulla-Maj Andersson.

”Butiksägarna ska få säga sitt”

Sjöström lovar att de berörda ska få diskutera Kyrkogatan

NORDMALING

– De som är mest berörda ska vara med i diskussionerna.

Det säger Nordmalings kommunalråd Kerstin Sjöstrom, c, om handläggningen av ombyggnationen av Kyrkogatan. Därmed kommer nu också butiksägarna kring gatan att få säga sin mening.

I går berättade VK om planerna på att bygga om och enkelrikta

en del av Kyrkogatan. Flera av butiksägarna är kritiska till det förslag som Nordmalings kommun har tagit fram och som nu är ute på anbudsupphandling.

Parkeringar

Butiksägarna menar bland annat att parkeringsmöjligheterna försämrats och att det blir svårare för transporter till och från butikerna att ta sig fram.

– Jag läste i tidningen att de som är mest berörda inte har fått vara med i diskussionerna, säger Kerstin Sjöstrom. Därför

måste vi ta den kontakten innan vi gör något.

Aktuellt länge

Att förändra den här delen av Kyrkogatan är ett förslag som har varit aktuellt i flera år. Men det är först nu som man har tagit fram en skiss på hur det kan se ut. Enligt Sjöstrom ligger ärendet på tjänstemannanivå.

– Tjänstemännen tycker väl att när de har varit i kontakt med köpmannaföreningen så räcker det. De tänkte väl inte på att alla butiksägare inte är med-

lemmar i föreningen, säger Kerstin Sjöstrom.

Sjöström kommer nu att ta upp den här frågan med de tjänstemän som handlägger den. Men någon slags ombyggnation av Kyrkogatan behövs, anser hon.

Flera tillbud

– Det har varit flera olyckstillbud där och utifrån det känner vi oss nöjda att göra något.

Om den förändring av Kyrkogatan som föreslås blir den som

MONICA ENGSTRÖM

Vädjar till Rosengren 27.8.1999

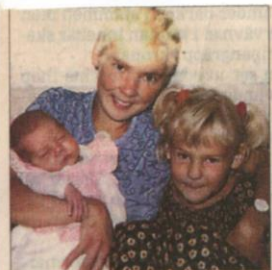
NORDMALING Nordmalingsocialdemokraterna Ulla-Maj Andersson och Eleanor Bodel har skrivit brev till näringsminister Björn Rosengren. De vill ha mer pengar till arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

– Det är med bestörtning vi konstaterar att det inte finns ekonomiska medel för åtgärder vad det gäller våra arbetslösa länsbor, säger de i sitt brev.

Varje arbetsmarknadsåtgärd blir dyrare eftersom arbetslösheten har minskat. Det innebär, menar Andersson och Bodel, att varje arbetslös blir dyrare för samhället.

– Tyvärr saknar vi i Nordmaling arbetsmarknadspengar till utbildning och övriga åtgärder. Konsekvensen av detta blir att utförsäkrade kommer att belasta socialbidragskontona.

Även flyttklasspolitiken och utflyttningen från Nordmaling tas upp i brevet till Rosengren som Andersson och Bodel förväntar sig ett svar på.

Camilla Jakobsson och Rune Tjernström, Öre, fick den 3 augusti en flicka, Jennifer, som vägde 3 410 gram och var 52 cm lång. Storasystrar heter Josefina. 28.8.1999

Ann Käck och Erling, Nordmaling, fick den 7 augusti på Umeå BB en pojke, Johannes, som vägde 3 541 och var 51 cm lång. Syskonen heter Andreas, Helena, Susanne, Evelina och Emanuel. 28.8.1999

Kyrkogatan en trafikfara 28.8.1999

NORDMALING Kyrkogatan i Nordmaling är den största trafikfaran som finns i kommunen. Det menar Tomas Eriksson vid Nordmalingspolisen. – Vi måste se till att få en säker trafikmiljö även för gångtrafikanter. Därför måste Kyrkogatan byggas om.

Som VK har berättat i veckan finns det långt framskridna planer på att bygga om en del av Kyrkogatan i Nordmaling. Förslaget har dock kritiserats av bland annat flera butiksägare bland annat eftersom de anser att de blir färre parkeringsplatser.

– Men det stämmer inte, säger Eriksson. Den bild som var med i tidningen var missvisande.

Tomas Eriksson menar att det blir fler parkeringsplatser än vad det är i dag

med det förslag som han bland annat har varit med om att ta fram. Dels blir det 13 parkeringsplatser på ena sidan av Kyrkogatan och några handikapparkeringar på den andra.

– Vi kommer också att måla upp parkeringsplatser på Nygatan och i backen ner mot gamla vårdshuset, säger han.

Felbeteende

Den trafiksituation som är i dag på Kyrkogatan är inte hållbar, anser Eriksson. – Den har inbjudit till ett felbeteende. Bland annat kör bilar över på fel sida av gatan och parkerar.

Några allvarliga olyckor har dock inte skett där. Men gångtrafikanterna tvingas kryssa sig fram mellan bilarna och det gör trafikmiljön osäker.

– Det vi vill ha är en god, säker och trivsam miljö på Kyrkogatan.

MONICA ENGSTRÖM

Skolor läggs ned i Normaling 28.8.1999

Både Baggårds skola och musikskolan i Nordmaling läggs ner. Det är konsekvensen av barn- och utbildningsnämndens arbetsutskotts besparingsförslag.

– Det finns många tjänstemän man kan sparka istället, säger en av föräldrarna, Harriet Åström.

Skolan har i flera år varit nedläggningshotad och det har varit jobbigt att varje år behöva kämpa för skolans existens tycker läraren Inga-Lill Gradin.

Totalt ska över 4,6 miljoner kronor sparas inom barn- och utbildningsnämndens område.

DEL I SIDAN 6

Eva Åberg och Ulf Ledström, Nordmaling, fick den 22 augusti på Umeå BB en flicka som vägde 4 100 gram och var 52 cm lång. Syskonen heter Per och Ove. 28.8.1999

Marie och Björn Hellholm, Håknäs, fick den 20 augusti på Umeå BB en flicka, Vilma, som vägde 3 635 gram och var 52 cm lång. Storebror heter Victor. 28.8.1999

Färre inom vården ska klara budget 31.8.1999

Socialnämnden i Nordmaling vill avskeda sex fast anställda och 14 vikarier inom vården, nästa år. Årets underskott i budgeten väntas bli drygt tre miljoner kronor.

– Vem tar ansvaret, då de sänker kvalitén inom vården så radikalt, säger Gretel Broman, ordförande i kommunalsektionen.

Socialnämndens senaste preliminära budgetram för nästa år är 10,4 miljoner kronor. I ryggsäcken från 1999 finns ett beräknat underskott på 3,1 miljoner. De siffrorna presenterade

socialnämnden vid en träff med de fackliga förtroendemännen i fredags.

För att reducera årets underskott har nämnden föreslagit en rad drastiska åtgärder. Först och främst blir det ingen utflyttning av omsorgstagare från Strömsör. På införandet av matdistribution till pensionärer räknar nämnden med att spara 900 000 kronor.

Spar på tjänster

Desutom föreslås följande besparingar; uppsägning av lokaler på Snäckan, 130 000 kronor, utflyttning av socialkontoret, 200 000 kronor, höjd taxa för städning, riktade till pensionärer, från 90 till 125 kronor, vän-

tas ge nämnen 90 000 kronor.

Största besparingen i budgeten gäller indragandet av 20 timtidsanställda tjänster inom vården. Nämndens alternativa förslag är att säga upp sex fast anställda och 14 vikarier.

Vansinne

– Helt vansinniga förslag, undrar Gretel Broman, ordförande i kommunalsektionen i Nordmaling. Personalen är redan så underbemannad, att de bokstavlingen går på knäna. Den stora arbetsbelastningen har medfört att de nästan är omöjligt få tag i vikarier. Ingen torsk söka sig till vårdjobben längre.

– För att ytterligare försämr

villkoren för oss arbetstagare har nämnden krävt att personalen måste dela upp semestern i tre perioder nästa år, vilket vi naturligtvis sagt nej till.

Socialnämnden har också äskat om ytterligare budgetram för viss utökning av tjänster år 2000.

Tre halvtidstjänster, en sjukgymnast, en arbetsterapeut och verksamhetsansvarig för omsorgen. Dessutom distriktssköterska, 0,25 procent tjänstgöring, vårdarinnetjänst, 68 procent och 2,66 procent tjänst till demensboende.

TOMMY GUSTAFSSON

Baggårds skola föreslås läggas ned

28.8.1999

NORDMALING

Baggårds skola läggs ner. Det är ett av förslagen i barn- och utbildningsnämndens arbetsutskotts budget. Men också andra delar av Nordmalings skola och barnomsorg drabbas hårt. Bland annat avvecklas musikskolan och många föreningar förlorar sina bidrag.

I går lade Maria Lundqvist-Brömster, fp, och Anders Lundberg, c, fram sitt förslag hur nämnden ska klara av att banta sin verksamhet med nästan 6,3 miljoner kronor. Med det förslag man lagt klaras besparingarna av under förutsättning att nämnden får vänta till nästa år med att betala igen underskottet från 1997 på 1,7 miljoner kronor.

I besparingsförslaget på drygt 4,6 miljoner ingår också nedskärningar i driftsbidraget till föreningar på 300 000 kronor. Bidraget till ridklubben minskas med 200 000 och Hem- och skola föreningen och studieor-

ganisationerna blir helt utan anslag från kommunen.

En nedläggning av musikskolan skulle, under år 2000, innebära en besparing på 427 000 kronor. Att lägga ner Baggårds skola ger kommunen 385 000 kronor i minskade kostnader.

Även barnomsorgen drabbas hårt av besparingsförslaget. Daghemmet Tårtan i Hörsjö läggs ner. I stället ska barnen tas om hand av dagbarnvårdare. Familjedaghemmen får spara 300 000 kronor och stödresurserna till barnomsorgen, exempelvis för elevassistenter, minskas med 200 000 kronor. Dessutom försvinner en kanslistjänst inom den centrala administrationen av barnomsorgen.

Håknäs klarar sig

Däremot klarar sig den tidigare nedläggningshotade Håknäs skola helt från besparingar. Trots att övriga byskolor måste spara 50 000 kronor var. Artediskolan och Kyrkvallens skola ska spara 100 000 kronor var.

Komvux måste spara 200 000 kronor och det innebär indragningar av kursverksamhet.

Genom att inte tillsätta någon

barn- och utbildningschef och minska förbrukningen av material räknar arbetsutskottet med att spara 600 000 kronor. Även en kanslistjänst vid biblioteket försvinner vilket kan innebära minskat öppethållande.

Redan förra året beslutade man om att ta bort skolvården

nan. Dessutom dras ett bidrag för en kampanj mot droger in. Genom att minska service och underhållet på datorer räknar arbetsutskottet med att spara 100 000 kronor.

Också kostnaderna för personalvård minskas med 100 000 kronor och pengarna till kom-

petenshöjande utveckling bland personalen bantas med lika mycket.

Gunnar Viklund, s, deltog inte i beslutet. Han bad bara att få en notering till protokollet om att han hade tagit del av majoritetens budgetförslag. Gunnar Viklund skulle dock återkom-

ma i ärendet när barn- och utbildningsnämnden fattar beslut om budgeten den 15 september.

Kjell Nilsson, rektor vid Artediskolan, kommer nu att göra en beskrivning över vad besparingsförslagen får för konsekvenser.

MONICA ENGSTRÖM

"Synd att barnen ska drabbas"

BAGGÅRD

Både föräldrarna och lärarna är kritiska till förslaget om att lägga ner Baggårds skola.

– Det finns många tjänstemän man kan sparka istället, säger en av föräldrarna Harriet Åström. Det är synd att barnen och byskolorna ska drabbas.

Hotet om nedläggning är någonting som legat över Baggårds skola i många år.

– Jag har jobbat här sedan

1972, berättar läraren Inga-Lill Gradin. Jag vet inte hur många gånger jag har hört att skolan ska läggas ner. Jag tycker att det känns jättejobbigt.

För två år sedan var också skolan nedläggningshotad. Då kämpade föräldrarna, byborna och lärarna för att få behålla sin skola. Bland annat visade man på att barnen i skolan mår bra av att gå där.

– Det är medicinskt belagt att barnen här mår bättre än i andra skolor, säger Gradin.

Att nästan varje år kämpa för sin existens blir jobbigt tycker Inga-Lill Gradin.

Med förskolebarnen går det

idag 45 barn i skolan. Ett tiotal barn kommer från Nordmaling för att gå där eftersom det är en lugn och trygg miljö.

– Jag har svårt att förstå att det ska vara en så stor vinst att lägga ner skolan, säger Inga-Lill Gradin. Huset finns ju ändå kvar.

Harriet Åström menar att servicen i byn redan i dag är dålig. Och hon tycker att politikernas resonemang är märkligt.

– Man har alltid annars sagt att Baggård ska vara kvar för att det är en resursskola. Det här är en fin skola med toppenlärare.

Tanken är att de barn som nu går i Baggård ska börja busas till Nyåker.

– Men jag vägrar att skicka barnen dit, säger Åström. Det är ju längre än till Nordmaling. Harriet Åström anser också att Nordmalings kommun borde ha lärt sig av nedläggningen av Norrfors skola då man fick fortsatta kostnader eftersom skolbyggnaden inte har gått att avyttra.

– De pratar om att man ska ha en levande landsbygd. Men politikerna verkar inte bry sig ett smick om det, säger Harriet Åström.

MONICA ENGSTRÖM

Vårdcentral privatiseras

28.8.1999

Långvarig läkarkris i Nordmaling tvingar landstinget till unik åtgärd

Nordmalings vårdcentral läggs ut på entreprenad. Det är den långvariga läkarkrisen i Nordmaling tvingar landstinget till den för länet unika åtgärden. – Läkarsituationen var löst för några månader sedan då vi hade fått tre fasta läkare. Men nu är det oroligt igen, alla tre har lämnat Nordmaling, säger landstingsråd Levi Bergström.

Det finns en del vårdcentraler i södra och mellersta Sverige

som har lagts ut på entreprenad men i Norrland har landstingen varit försiktiga. I Västerbotten är det första gången en vårdcentral bjuds ut i privat regi.

Nej i fjol

I fjol ville de två dåvarande läkarna vid vårdcentralen teckna vårdavtal med landstinget och driva vårdcentralen privat men hälso- och sjukvårdsnämnden i Umeå tackade i januari i år nej till förfrågan.

Men under våren har landstingsdirektör Tore Löwstedt intensivt diskuterat idén med fack, anställda och politiker i landstinget och förankrat den.

De socialdemokratiska motståndarna accepterar nu att göra ett försök. Politikerna i vänsterpartiet är fortfarande tveksamma.

Övertygad

– Min uppgift är att leda landstinget så effektivt och bra som möjligt. Jag är övertygad att det här är ett bra sätt att skaffa ytterligare erfarenheter av att effektivisera verksamheten och vi gör klokt i att vara öppna och pröva. Jag har svårt att se att vi förlorar något, säger Tore Löwstedt.

Enligt Löwstedt begärde personalen vid vårdcentralen i

Nordmaling att om det skulle privatiseras skulle det vara hela vårdcentralen.

Sent på torsdagskvällen informerade Tore Löwstedt landstingets hälso- och sjukvårdsnämnd, som blir den nämnd som skriver avtalet med den blivande entreprenören. I nästa vecka annonseras entreprenaden ut.

Fullt grepp

Landstinget kommer att ha fullt grepp över verksamheten. Avtal skrivs vilket i detalj reglerar hur verksamheten ska bedrivas och vilka åtaganden vårdcentralen ska ha. Det blir också

landstinget som finansierar entreprenaden.

Landstingsråd Levi Bergström tycker inte att socialdemokraterna i länet säljer ut sin ideologi med försöket.

– Vård är inget självändamål. Vi ska ge bra vård till västerbottningarna. Hur det sedan görs säger vi mindre om. Vi kommer att kontrollera att verksamheten fungerar och är bra, säger Bergström.

Slår försöket väl ut kan det bli aktuellt att bjuda ut fler vårdcentraler till privata eller kooperativa entreprenörer, då de som har svårast att rekrytera läkare.

Bland andra Norsjö vårdcentral har flaggat för att vilja drivas privat.

"Tvingas till avsteg"

– Ibland tvingas man till avsteg från den ideologiska uppfattningen. Det har landstinget tvingats till så som läget är i Nordmaling, säger Nordmalings oppositionsråd Ulla-Maj Andersson.

Kommunals facklige representant Marita Fransson ser fram mot försöket och tycker att man ska pröva en privat drift, helst i personalkooperativ form.

ROLAND TIDSTRÖM